

На основу члана 57. Закона о приватном обезбеђењу („Службени гласник РС”, бр. 104/13, 42/15 и 87/18),

Министар унутрашњих послова доноси

ПРАВИЛНИК

о начину примене овлашћења службеника обезбеђења

"Службени гласник РС", број 59 од 23. августа 2019.

Члан 1.

Овим правилником прописује се ближи начин примене овлашћења од стране службеника обезбеђења у вршењу послова приватног обезбеђења (у даљем тексту: службеник обезбеђења) и редара у вршењу редарске службе на јавним скуповима (у даљем тексту: редар).

Члан 2.

Службеник обезбеђења или редар приликом обављања послова приватног обезбеђења и редарске службе овлашћења може да примени уштићеном простору, на начин прописан законом и овим правилником.

Примена овлашћења не сме изазвати веће штетне последице од оних које би наступиле да их службеник обезбеђења или редар нису применили.

Члан 3.

Пре примене овлашћења, службеник обезбеђења или редар ће, у сваком конкретном случају, проценити да ли овлашћење може да примени на безбедан начин, односно без угрожавања своје и безбедности других лица.

Ако службеник обезбеђења или редар процени да овлашћење не може да примени на безбедан начин, о томе, без одлагања обавештава Контролни центар или лице које руководи редарском службом за време одржавања јавног скупа.

Члан 4.

Службеник обезбеђења или редар, пре примене овлашћења, представља се и упозорава лице да ће применити овлашћење, осим ако би то могло угрозити безбедност службеника обезбеђења, редара или другог лица.

Члан 5.

Упозорења се издају када постоји могућност да лице својим понашањем, деловањем или пропуштањем дужне радње може довести у опасност своју или безбедност других лица, изазвати оштећење или уништење имовине или проузроковати штету другом законом штићеном добру.

Наређење се по правилу издаје уколико лице не поступи по упозорењу, ради отклањања опасности по безбедност лица и имовине која се штити.

Члан 6.

Усмена и писана упозорења морају да буду јасна и недвосмислено изражена, уз навођење радње које лице не треба или треба да учини.

Писана упозорења или знакови морају бити истакнути у простору штићеног објекта на такво место и на такав начин, да се свако лице које приступи штићеном простору може упознати са њиховим садржајем.

Службеник обезбеђења или редар омогућиће неометано напуштање простора штићеног објекта сваком лицу које не жели да поступи по усменим или писаним упозорењима, ако се нису стекли законом прописани услови за привремено задржавање лица.

Члан 7.

Службеник обезбеђења или редар може наредити само оно понашање, деловање или пропуштање одређене радње од које зависи обављање радње у вршењу послова приватног обезбеђења и редарске службе или ради остваривања сврхе због којих се издаје у складу са законом.

Наређења се по правилу издају јасним, кратким реченицама, повишеним тоном гласа.

Службеник обезбеђења или редар, након издавања наређења, упозорава лице да ће у случају непоступања по наређењу употребити законом прописано средство принуде.

Члан 8.

Упозорења и наређења могу се издавати светлосним или звучним сигнаlima, руком и покретима тела службеника обезбеђења или редара, када у простору штићеног објекта регулишу кретање превозних средстава и када је такав начин прописан законом или прописом донетим на основу закона из области безбедности саобраћаја.

Члан 9.

Забранама се онемогућава улазак и боравак лица у штићеном простору под условима прописаним законом, у складу са процедурама плана обезбеђења објекта.

Забране се, по правилу, истичу на улазу у објекат и могу се односити на одређене категорије лица, понашања, радње или предмете чији је унос у штићени простор забрањен.

Лица која код себе имају предмете из става 2. овог члана могу приступити у штићени простор само ако предмете предају службенику обезбеђења или редару.

Члан 10.

Службеник обезбеђења или редар, када утврди да лице неовлашћено борави у штићеном објекту или простору, упозорава лице на те околности, а ако оно после упозорења неће да напусти простор штићеног објекта, издаје му наређење да напусти простор.

Ако лице и после наређења одбије да напусти простор штићеног објекта, службеник обезбеђења или редар приступиће провери идентитета лица, извршиће преглед лица, предмета које лице носи са собом или саобраћајног средства, привремено ће од лица одузети оружје или оруђе подобно за напад или самоповређивање, као и друге предмете када су за то испуњени законски услови.

Ако у току примене овлашћења из става 2. овог члана, лице изрази намеру да напусти простор штићеног објекта, службеник обезбеђења или редар ће му исто омогућити без даљег задржавања, осим када су испуњени законом прописани услови за привремено задржавање лица.

Ако лице и након примене овлашћења из става 2. овог члана, не напусти простор штићеног објекта, службеник обезбеђења или редар ће о томе обавестити Контролни центар или лице које руководи редарском службом за време одржавања јавног скупа.

Члан 11.

Службеник обезбеђења или редар врши проверу идентитета лица увидом у личну карту, путну или другу јавну исправу са фотографијом или читавањем електронских докумената за то намењеним техничким средствима.

Приликом провере идентитета службеник обезбеђења или редар обраћа се лицу уљудним и одмереним гласом, од њега захтева на увид личну карту или другу јавну исправу са фотографијом и упозорава лице да исправу пронађе и пружи једном руком, без наглих покрета, а да другу руку држи спуштenu поред тела тако да се виде дланови.

Ако лице нема код себе јавну исправу из става 1. овог члана провера идентитета лица може да се изврши и на основу изјаве лица чији је идентитет проверен.

Изјава из става 3. овог члана сачињава се у писаној форми и садржи име, презиме, датум и место рођења, и име једног родитеља лица које даје изјаву.

Ако лице одбије да покаже јавну исправу из става 1. овог члана и одбије било какву комуникацију и сарадњу којом се може утврдити његов идентитет, службеник обезбеђења или редар обавештава Контролни центар или лице које руководи редарском службом за време одржавања јавног скупа, прегледа и задржава лице до доласка полиције, ако су испуњени законом прописани услови за задржавање лица.

Лицу које одбије проверу идентитета службеник обезбеђења или редар неће дозволити улазак у штићени простор.

Члан 12.

Службеник обезбеђења или редар упознаће лице са разлозима проверавања идентитета, на његов захтев.

Ако посумња у веродостојност јавне исправе из члана 11. став 1. овог правилника (истекао рок важења, оштећена, непрепознатљива фотографија лица и др.) службеник обезбеђења или редар о сумњи и разлозима на којима је она заснована одмах обавештава полицију.

Члан 13.

Службеник обезбеђења или редар, заустављање и преглед лица, предмета и превозних средстава врше на улазу или излазу, као и на простору штићеног објекта на начин уређен процедурама плана обезбеђења штићеног објекта, када су за то испуњени услови прописани законом.

Заустављање лица и превозних средстава врши се на безбедном месту и благовременим давањем прописаног знака или наредбе за заустављање.

Знаци се дају рукама, односно положајем тела службеника обезбеђења или редара или батеријском лампом, а наредбе усмено или уз помоћ техничких средстава за појачање звука (мегафон), односно писано на одговарајућем дисплеју, на јасан начин, недвосмислено и уочљиво, односно чујно.

Преглед се врши визуелно, додиром, увидом у садржај, коришћењем техничких средстава (огледала, детектора и др.), односно употребом службених паса.

Пре вршења прегледа лица, предмета и превозних средстава, службеник обезбеђења или редар, позваће лице да му омогући увид у садржај одеће, предмета, односно саобраћајног средства које ће се прегледати.

Ако лице одбије да омогући увид у садржај одеће, предмета, односно саобраћајног средства које ће се прегледати, службеник обезбеђења или редар неће дозволити лицу улаз у просторштићеног објекта.

Ако лице које излази из простораштићеног објекта или се у њему налази, одбије да службенику обезбеђења или редару омогући остваривање увида у садржај одеће, предмета, односно саобраћајног средства које ће се прегледати, службеник обезбеђења или редар о томе одмах обавештава полицију и задржава лице до доласка полиције, ако су испуњени законом прописани услови за задржавање лица.

Ако службеник обезбеђења или редар при прегледу нађе оружје или оруђе које се држи или носи супротно закону или предмете кривичног дела или прекршаја, он ће их привремено одузети, о томе одмах без одлагања обавестити полицију и лице привремено задржати до доласка полиције.

Члан 14.

Преглед лица службеник обезбеђења или редар врши тако што рукама додирује површину одеће коју лице на себи носи, односно делове одеће које лице са себе скине.

Преглед предмета које лице носи са собом обухвата преглед предмета који су код лица или у његовој непосредној близини, или се налазе под надзором лица које се прегледа.

Службеник обезбеђења или редар ће, по правилу, лице над којим обавља преглед издвојити од других лица и пре почетка прегледа упознати са разлозима вршења прегледа.

Члан 15.

Прегледом превозних средстава врши се увид у отворене и затворене просторе превозног средства (простори у возилу које власник или возач може да сам отвори и покаже, без употребе посебних знања и алата), предмете који се превозе и документе на основу којих се предмети превозе.

Члан 16.

Службеник обезбеђења или редар може од лица привремено одузети, чувати и вратити предмете под условима и на начин прописан законом и овим правилником.

О привремено одузетим предметима службеник обезбеђења или редар сачињава Потврду о привремено одузетим предметима, која се уручује лицу од кога су предмети привремено одузети, а копију потврде задржава службеник обезбеђења или редар.

Потврда из става 2. овог члана садржи идентификационе податке лица од кога се привремено одузимају предмети, назив предмета, идентификационе или друге ближе ознаке предмета по којима се тај предмет разликује од других предмета исте врсте или количину предмета исте врсте изражену у мерним јединицама карактеристичним за тај

предмет и потпис службеника обезбеђења или редара који је предмет привремено одузео. Потврда се може сачињавати у облику образаца, исписивати руком или коришћењем техничких средстава.

Привремено одузети предмети могу се вратити само лицу од кога су привремено одузети, што оно потврђује потписивањем копије потврде која се налази код службеника обезбеђења или редара.

Члан 17.

Када се привремено одузети предмети, у складу са законом, предају другом органу о томе службеник обезбеђења или редар на Потврди о привремено одузетим предметима сачињава и потписује белешку, коју потписује и службено лице органа који преузима привремено одузете предмете.

Ако се лицу у складу са законом не враћају сви предмети који су назначени у Потврди о привремено одузетим предметима службеник обезбеђења или редар сачињава Потврду о враћеним предметима у којој назначава који се предмети лицу враћају.

Потврду о враћеним предметима потписује службеник обезбеђења или редар и лице које предмете преузима.

Члан 18.

Службеник обезбеђења или редар, ако су испуњени законом прописани услови за задржавање лица, може задржати лице у просторуштићеног објекта до доласка полиције.

У току трајања задржавања, задржано лице мора да буде под непосредним физичким надзором службеника обезбеђења или редара, ради спречавања лица да својим понашањем или пропуштањем дужне радње угрози своју или безбедност других лица, изазове оштећење или уништење имовине или проузрокује штету другом закономштићеном добру.

Члан 19.

Средства за везивање могу се употребити ради онемогућавања покретљивости руку или ногу лица, на начин да средство за везивање не наноси непотребне телесне повреде лицу према коме су употребљена.

Једним средством за везивање истовремено није дозвољено везивање два лица различитог пола.

Средством за везивање није дозвољено везивање лица за предмете, намештај, инсталације, објекте и слично.

Члан 20.

Употребом физичке снаге сматра се употреба различитих захвата, бацања, удараца или других техника борилачких вештина или њима сличних поступака на телу другог лица, ради савладавања отпора или одбијања напада, уз наношење што мањих штетних последица.

Под употребом физичке снаге не сматрају се поступци на телу другог лица који омаловажавају лице или вређају људско достојанство и лични интегритет лица.

Физичку снагу дозвољено је употребљавати према невиталним деловима тела лица (мишићи, делови руку, ногу).

Члан 21.

Гасни спреј код лица према којем се употребљава изазива иритацију очију, печење, свраб, сузе, па и привремено слепило, као и иритацију коже и слузнице носа, чиме се лице привремено онемогућава у покушају извршења противправних радњи.

Гасни спреј, у зависности од коришћене млазнице, може избацити садржај у млазу – у течном стању или у виду магле – у гасовитом стању.

Садржај гасног спреја у виду млаза избацује се по правилу у затвореним просторијама, где би се употребом магле могло нашкодити другим присутним лицима.

Садржај гасног спреја у виду магле избацује се када је потребно савладати више нападача или приликом контроле више лица, водећи рачуна да овај начин коришћења може имати повратно дејство облака магле на службеника обезбеђења у зависности од кретања ветра.

Службеник обезбеђења мора бити обучен за правилно руковање гасним спрејом.

Пре употребе гасног спреја, службеник обезбеђења упозориће лице издавањем наређења: „Стој, обезбеђење, употребићу спреј!“.

Члан 22.

Након употребе гасног спреја, службеник обезбеђења пружиће лицу потребну помоћ, и то тако што ће:

- 1) што пре, у складу са могућностима лице одвести у неконтаминирано подручје и окренути га лицем према ветру, вентилатору или другом приручном средству;
- 2) лицу рећи да се опусти, да буде мирно и покуша нормално да дише;
- 3) лицу испрати текућом хладном водом лице и очи и лице упозорити да не трља очи;
- 4) лице упозорити да не користи креме, лосионе или друге козметичке препарате јер ће ови заробити активне компоненте спреја и дуже их држати у додиру са кожом;
- 5) упутити лице да за уклањање активне компоненте користи сапун који не садржи уље, а лице да брише тапкањем, без трљања;
- 6) упутити лице да, ради спречавања отицања, контаминирана подручја тела хлади водом, мокрим облогама или ледом;
- 7) лице које користи сочива упутити, да их темељно опере и натопи одговарајућом течном текином за сочива;
- 8) лицу које има болове у грудима, кога облива хладан зној или које изразито плитко дише обезбедити да му се одмах пружи стручна медицинска помоћ.

Члан 23.

Посебно дресирани пас се као средство принуде употребљава са заштитном корпом и поводцем, осим када се употребљава ради одбијања истовременог противправног напада, који се врши употребом ватреног оружја или оруђа подобног да тело тешко повреди.

Ако при употреби посебно дресираних паса, пас остане без водича, други службеник обезбеђења дужан је да предузме потребне мере у циљу престанка употребе посебно дресираног пса као средства принуде.

Члан 24.

Употребом ватреног оружја сматра се свако пуцање из ватреног оружја од стране службеника обезбеђења.

Пре употребе ватреног оружја, службених обезбеђења упозориће на то лице, на начин прописан законом.

Након упозорења, службеник обезбеђења пуни ватрено оружје и доводи га у положај за употребу, усмеравајући га у правцу лица према коме ће употребити ватрено оружје. Ватрено оружје се усмерава према невиталним деловима тела лица (мишићи, делови руку, ногу).

За време док је оружје спремно за употребу службеник обезбеђења не сме да га усмерава према другим лицима, а по престанку услова за употребу, дужан је да без одлагања оружје испразни, укочи и одложи у футролу.

Пре употребе ватреног оружја према лицу, службеник обезбеђења може, ради упозорења лица да испали један пројектил у ваздух, ако тиме не угрожава живот других лица.

Ватрено оружје може се употребити према животињама када од њих прети непосредна опасност од напада на живот и тело службеника обезбеђења или штићеног лица или опасност од угрожавања живота или здравља људи.

Према болесној или тешко повређеној животињи која може угрозити живот или здравље људи, ватрено оружје може да се употреби само на захтев стручног лица (ветеринара), када стручно лице не може предузети одговарајућу меру.

Службеник обезбеђења неће употребити ватрено оружје, када су испуњени услови за његову употребу прописани законом, ако би тиме угрозио живот других лица.

Члан 25.

Службеник обезбеђења примену овлашћења (издавање упозорења или наређења или забране уласка и боравка лица у штићеном објекту, заустављање и преглед лица, предмета и саобраћајних средстава и привремено задржавање лица) евидентира у за то предвиђене евиденције које се воде на штићеном објекту.

Примена овлашћења уписује се хронолошким редом уз навођење места, времена и описа догађаја у ком је овлашћење примењено и идентификационих података лица према којем је овлашћење примењено.

У евиденцији није дозвољено брисање и преправљање. Листови евиденције треба да буду нумерисани.

О свакој употреби средстава принуде, службеник обезбеђења одмах усмено обавештава Контролни центар.

Контролни центар о употреби средстава принуде, одмах, усмено, без одлагања обавештава полицију и предузима друге поступке у складу са писаним процедурама плана обезбеђења.

О употреби средстава принуде, службеник обезбеђења сачињава извештај, који доставља непосредном руководиоцу, најкасније у року од 12 сати од употребе средства принуде.

Извештај о употреби средстава принуде из става 6. овог члана, може се сачињавати на обрасцу и садржи:

- 1) име и презиме службеника обезбеђења који подноси извештај;
- 2) датум, време и место употребе средства принуде;
- 3) име, презиме и број личне карте лица према коме је употребљено средство принуде ако је проверен идентитет у складу са Законом;
- 4) назив средства принуде које је употребљено;
- 5) опис догађаја (начин извршеног напада или пружања отпора, начин употребе средстава принуде и када се престало са употребом средства принуде);
- 6) податке о врсти и степену телесних повреда лица и службеника обезбеђења;
- 7) податке о времену и месту пружања медицинске помоћи повређенима;
- 8) податке о времену када је обавештена месно надлежна полицијска управа;
- 9) име, презиме и број личне карте сведока догађаја, ако је проверен идентитет у складу са законом;
- 10) датум, час и минут подношења извештаја и потпис подносиоца извештаја.

Извештај о употреби средства принуде службеника обезбеђења, са мишљењем о оправданости употребе средства принуде одговорног лица у правном лицу или код предузетника за приватно обезбеђење, у року од 48 сати од употребе средстава принуде, доставља се месно надлежној полицијској управи.

Ако је службеник обезбеђења који је употребио средство принуде због повреде онеспособљен или онемогућен да поднесе извештај одговорном лицу, одговорно лице ће о томе сачинити службену белешку и са мишљењем о оправданости употребе средства принуде, у року од 48 сати од употребе средства принуде, доставити месно надлежној полицијској управи.

Члан 26.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину употребе средстава принуде у вршењу послова приватног обезбеђења („Службени гласник РС”, број 3/15).

Члан 27.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

01 број 7253/19-6

У Београду, 19. августа 2019. године

Министар,

др Небојша Стефановић, с.р.